

KWATRIJN

GENERATIEBESTENDIG BOEREN IN HET HART VAN BRABANT

In 2022 moeten alle stallen in Brabant emissiearm zijn. Melkveehouders komen voor forse investeringen te staan om bestaande stallen van luchtwassers te voorzien of compleet nieuwe stallen te bouwen. Dit terwijl de melkveehouderij door de fosfaatregelgeving al behoorlijk onder druk staat en veel bedrijven zonder opvolger zitten. Vroeg of laat komt elke boer voor de vraag te staan: ga ik uitbreiden, stop ik ermee of kies ik voor een radicaal andere koers.

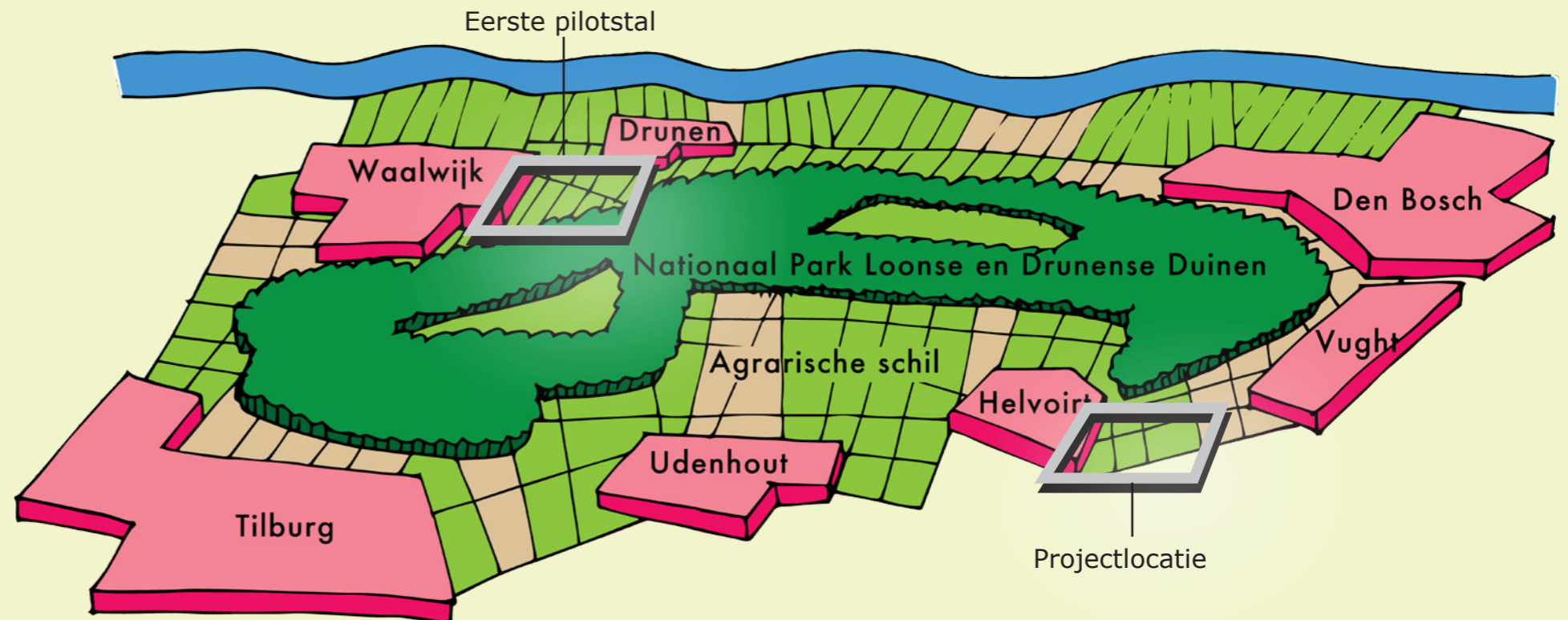
1 VISIE

Onze oplossing: het Kwatrijnconcept

Wij bieden een oplossing voor boeren die kiezen voor het laatste: Kwatrijn, een integraal duurzaam houderijconcept dat een extreem lage ammoniakemissie combineert met een hoge mate van dierenwelzijn en een optimale landschappelijke en maatschappelijke inpassing. Dit is geen theoretisch concept, maar een concreet stalsysteem dat flexibel aangepast kan worden aan de praktische wensen van het bedrijf en de omgeving. De eerste pilotstal is in 2015 gebouwd in Kaatsheuvel, aan de rand van de Loonse en Drunense Duinen. Uit onderzoek is gebleken dat de dieren rustiger en gezonder zijn, zich natuurlijker gedragen en dat de ammoniakemissie uit de stal veel lager is dan van andere staltypen (ca. 6 kg NH³ per koe per jaar). De kaas die wordt gemaakt van de Jerseymelk heeft internationale prijzen gewonnen. Bovendien levert de stal energie aan 30 huishoudens en wordt hij druk bezocht door geïnteresseerden. Ook in economisch opzicht is de stal een succes, want het bedrijf behoort ondanks de geringe grootte tot de best renderende in de regio.

Uitrol nu!

De tijd is rijp voor een verdere uitrol van dit veelbelovende concept. Daarom heeft het samenwerkingsverband van boeren rond de Loonse en Drunense Duinen het initiatief genomen om de komende jaren minimaal drie nieuwe voorbeeldprojecten te realiseren. Wij zijn ervan overtuigd dat dit een duurzaam toekomstperspectief kan bieden voor de

De uitrol van het Kwatrijnconcept richt zich allereerst op de agrarische schil rond de Loonse en Drunense Duinen, maar uiteindelijk kan het concept in heel Brabant en Nederland toegepast worden.

volgende generaties boeren én voor het landschap. Het kan een halt toeroepen aan de dramatische afname van het aantal agrarische bedrijven en aan de sluipende verrommeling en versnippering. In het kleinschalige cultuurlandschap rond de Loonse en Drunense Duinen, met waardevolle beekdalen en landgoedbossen, is een meer natuurinclusieve landbouw absoluut nodig. Door de ligging tussen Waalwijk, Den Bosch en Tilburg liggen er volop kansen voor nieuwe verdien- en participatiemodellen, gericht op de stedelijke afzetmarkt.

Het begint bij de stal...

De stal is het hart en het visitekaartje van het agrarisch bedrijf. Daarom begint de innovatie van het Kwatrijnconcept bij de stal: zie de tekening op de volgende pagina. Bijzonder is dat de stal ook als 'stand alone' geplaatst kan worden, los van het erf, en zo onderdeel wordt van het landschap. Daarom zijn vormgeving en inpassing een essentieel onderdeel van het concept. Een Kwatrijnstal is altijd maatwerk. Vanzelfsprekend worden omwonenden en andere belanghebbenden nauw betrokken bij het ontwerpproces.

...maar het gaat om het geheel

De stal is niet los te zien van het totale bedrijf. Het Kwatrijnconcept staat voor een andere omgang met de dieren, de mest, de bodem, het landschap en de omgeving. Steeds meer boeren zijn er aan toe om deze stap te zetten. En ook nieuwe 'voedselondernemers' dienen zich aan. Toch gaat de verandering langzaam, te langzaam naar onze zin. Dat heeft te maken met een aantal structurele belemmeringen, die individuele boeren in hun eentje nooit kunnen oplossen, namelijk:

1. te hoge grondkosten;
2. te lage prijs voor geleverde producten en diensten;
3. knellende regelgeving.

Gezamenlijke aanpak

Deze belemmeringen zijn alleen op te lossen door meer samenwerking, tussen boeren onderling en met overheden, ketenpartners, banken en andere grondeigenaren. Dat is onderdeel van onze aanpak. We willen helpen de juiste financiële en juridische randvoorwaarden te creëren om versnelde uitrol van het Kwatrijnconcept mogelijk te maken. Feitelijk ligt daar de grootste uitdaging.